Rok II. Tarnowskie Góry, dnia 15 lipca 1931 r. Nr. 48

NOWINY

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł
Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Admin. Tarn. Góry — Tel. 1034
Wychodzi w każdą środę i sobotę.

Reklamy: 0,20 zł za 1 łamowy wiersz mm
Ogłoszenia według umowy.

Rok 1932 zadecyduje o obliczu świata

Sensacyjne oświadczenia Stimsona i Mussoliniego.

Rzym, 12 lipca. W czasie przyjęcia dziennikarzy amerykańskich oświadczył Mussolini między innemi co następuje:

„Amerykański sekretarz stanu Stimson powiedział mi, że w roku 1932 dojdzie w Europie do rozstrzygnięcia pomiędzy wojną i pokojem, a to odpowiednio do wyników akcji rozbrojeniowej.

Ja osobiście sądzę, że niebezpieczeństwa zbolszewizowania Europy w razie niepowodzenia konferencji rozbrojeniowej nie należy lekceważyć".

Stimson konferuje w Rzymie.

Rzym, (PAT.) Stimson spędził w czwartek bardzo pracowity dzień. W południe odbył dwugodzinną rozmowę w pałacu Chiggi z min. Grandim, którą później kontynuował w ambasadzie amerykańskiej podczas rewizyty Grandiego.

Wieczorem po godzinnej rozmowie z Mussolinim, amerykański sekretarz stanu brał udział w obiedzie wydanym przez ambasadora amerykańskiego. Dziennikarze amerykańscy byli w ciągu dnia podejmowani śniadaniem przez Grandiego oraz zostali specjalnie przyjęci przez Mussoliniego, który udzielił im wywiadu, podkreślając znaczenie nieoficjalnej wizyty Stimsona.

Wśród dziennikarzy amerykańskich zwróciła uwagę obecność potentata prasy tamtejszej Hearsta, oraz szeregu osobistości, które przybyły do Europy, aby zbliska przyjrzeć się efektom wystąpienia Hoovera i śledzić akcję polityczną w związku z nieoficjalnemi, aczkolwiek mającemi pierwszorzędne znaczenie, wizytami amerykańskich mężów stanu.

—0—

Co dzieje się z Nobilem?

Wiadomości i sprostowanie.

Helsinki, 11 lipca. W sobotę przybył do Helsingforsu generał włoski Nobile, szef ekspedycji polarnej.

Gen. Nobile wieczorem wyjeżdża do Petersburga. W wywiadzie z dziennikarzami finlandzkimi gen. Nobile oświadczył, iż udaje się do bieguna Północnego z ekspedycją polarną sowiecką na łamaczu lodów „Małygin", ażeby towarzyszyć „Hr. Zeppelinowi" w jego wyprawie do Bieguna Północnego.

Gen. Nobile oświadczył następnie, że nie zaniechał myśli odbycia podróży sterowcem do Bieguna, który, według niego, przyniesie nauce wiele nowych zdobyczy.

Tyle donosi korespondent z Helsingforsu. Równocześnie ambasada włoska komunikuje co następuje:

Warszawa, 11 lipca. W związku z wiadomościami, jakie ukazały się w prasie o zamierzonej jakoby przez gen. Nobilego wyprawie do bieguna północnego, w celu poszukiwania podróżnika Amundsena oraz reszty rozbitków sterowca „Italja", z ambasady włoskiej w Warszawie informują nas, że we Włoszech nic o projekcie takiej wyprawy nie wiadomo, jak również nic o tem nie wspomina prasa włoska, ani też inna prasa zagraniczna.

W świetle tych dwóch sprzecznych informacyj, staje się jasne, że impreza Nobilego jest czysto prywatna, o której rząd włoski nie chce ani wiedzieć.

Pogłoski o rewizji emerytury.

Jak donosi jedno z pism warszawskich, ministerstwo skarbu poleciło izbom skarbowym przeprowadzić rewizję uchwał komisyj weryfikacyjnych, które zaliczały lata służby zawodowej do wysługi emerytalnej, celem „zmniejszenia uposażeń emerytalnych, zbyt hojnie obliczanych".

Rewizja ta dotknęłaby przeważnie wyższych urzędników, sędziów i profesorów. Rewizja postanowień komisyj weryfikacyjnych polegaćby miała na tem, że służba zawodowa przedwojenna nie byłaby zaliczana w wysokości przewyższającej służbę polską (t. zn. zaliczanoby ją najwyżej w takiej ilości lat, jaką wynosiła służba polska.)

Redukcję dodatków na G. Śląsku uchwaliła Rada Woj.

Katowice, 10 lipca. W piątek odbyło się posiedzenie rady wojewódzkiej poświęcone przeważnie sprawom oszczędnościowym budżetu śląskiego.

Uchwalono szereg budżetowych oszczędności, które będą przedłożone do zatwierdzenia sejmowi śląskiemu. Redukcje wydatków administracyjnych w budżecie dochodzą do 11 milj. zł. Równocześnie podwyższono sumę przeznaczoną na opiekę społeczną o 2,550.000 zł.

Na tem samem posiedzeniu uchwalono bardzo dotkliwą redukcję śląskiego dodatku urzędniczego, który — jak wiadomo — wynosił 40 proc. pobieranych poborów. Śląska rada wojewódzka uchwaliła redukcję tego dodatku progresywnie, a to urzędnicy od III do VI grupy pobierać będą 20 proc. tego dodatku, od VII do VIII — 25 proc., grupa IX — 30 proc., X 35 proc., zaś od XI do XVI grupy pozostawiono cały 45 proc. dodatek. Inżynierom i urzędnikom zajętym w wydziale robót publicznych i w wydziale komunikacji rada wojewódzka uchwaliła znieść wszystkie dodatki budowlane. Wyniesie ta oszczędność około 130.060 zł, miesięcznie. Jest to bardzo dotkliwa redukcja, nie wymaga jednak ona zatwierdzenia sejmu śląskiego, albowiem dodatki budowlane uchwaliła śląska rada wojewódzka.

Kolejarze śląscy domagają się przywrócenia dodatków.

Katowice, 12 lipca. W niedzielę w południe odbył się w Katowicach wielki wiec kolejarzy zwołany przez Związek zawodowy kolejowców i Związek zawodowy maszynistów. Obradowano nad sprawą redukcji poborów. Jak wiadomo, kolejarzom śląskim zredukowano 35 proc. poborów. Po referacie i kilku przemówieniach uchwalono rezolucję żądającą przywrócenia pełnych poborów. Ponadto wezwano związki zawodowe do walki o to przywrócenie nie wykluczając możliwości strajku. Przemówienia były bardzo ostre. Przemawiali: Wojewoda, Fijałkowski, Siadak i Nowakowski.

Również dziś obradował zjazd niższych pracowników poczt, telegrafów i telefonów.

Mniej godzin pracy, ale praca dla wszystkich.

Warszawa, (PAT). Prasa donosi, że w związku z bezrobociem rozpoczęto akcję, celem zatrudnienia w zakładach przemysłowych większej ilości robotników przy zmniejszonej ilości godzin pracy i przy tem samem świadectwie przemysłowem.

P. minister skarbu rozesłał okólnik do poszczególnych Izb Skarbowych, aby udzielały zezwoleń przedsiębiorstwom na powiększenie liczby robotników bez wykupywania świadectw przemysłowych wyższej kategorji, przyczem w zakładach tych nie może jednak być podwyższona liczba robotniko-godzin.

Zezwolenia te będą udzielane indywidualnie na prośbę poszczególnych zakładów przemysłowych, przyczem podanie musi być zaopinjowane przez inspektora pracy.

MY i ONI

znamienny głos.

(Wyciąg z „Robotnika Warszawskiego Nr. 247).

Od b. legjonisty, stojącego poza Partją, otrzymaliśmy artykuł, który z pewnemi opuszczeniami zamieszczamy poniżej. Artykuł ten jest równie krzepiący dla nas, jak druzgocący dla sanacji i wymownie ilustruje nastroje obecne wśród inteligencji.

Ze względów zrozumiałych autor ukrywa się pod pseudonimem. Red.

W n-rze 234 „Robotnika" z dnia 1 lipca r. b., w odezwie zatytułowanej „Brońmy się przed zalewem konfiskat" czytam, iż towarzysze i sympatycy winni przyczyniać się do rozszerzania „Robotnika".

Ośmielam się zwrócić Sz. Red. skromną uwagę, że w tej odezwie brzmi jakgdyby nuta pesymizmu. Zdaje mi się, że jest to przesada. Przeciwnie — „pomimo" a może właśnie „dlatego" „Robotnik" jest dzisiaj jedynem pismem, które chętnie biorą do rąk, kupują ludzie, mający małą lub nie mający żadnej styczności z ruchem socjalistycznym. Stwierdziłem to na bardzo małym odcinku, ale jest to, sądzę, symptomatyczne. Postęp w tym kierunku jest powolny, ale stały. To fakt. Poglądy radykalne się zmieniają, a ci, którzy tego nie dostrzegają — są ślepi.

Nie idzie tu o redukcję urzędników, czy obniżkę płac, nie! chociaż są to kwestje ważne. One tylko przyspieszają proces.

Rozmaite „Kurjery" i „Kurjerki" ciągle się wysuwają z ankietami, chcą coś wiedzieć, czekają na coś i pragną. Niechże „Robotnik" zwróci się z ankietą do społeczeństwa w kwestji — dajmy na: „Militaryzacja życia państwowego w Polsce." Niech się czytelnicy wypowiedzą, a może nietylko czytelnicy. Proszę podać statystykę, ilu oficerów pracuje w charakterze ministrów, podsekretarzy stanu, naczelników, referentów, wojewodów, starostów, dyrektorów banku, w monopolach i t. d. i t. d. Przecież to jest niezmiernie ciekawe, dlaczego tylko, a przynajmniej w lwiej części, pp. oficerowie mają takie fenomenalne zdolności, by zajmować każde ważne stanowisko, a nie ludzie którzy latami długich studjów nabyli prawo by i oni mogli pracować i żyć.

Szary legun został nadal szarym. Jest skromnym urzędnikiem, lekarzem, nauczycielem, rzemieślnikiem i nawet nie wie, że służy do gry, jest kartą atutem, którym zagrywają i „jeszcze" wygrywają. Szary legun po dawnemu pracuje ciężko i nawet nie wie, że jest taki wielki, chociaż mu to mówią ze wszystkich stron.

Umiera legenda Legjonów, zabijana powoli systematycznie przez dawnych legunów do wszystkiego: do poczt i telegrafów, do reform rolnych, oświaty, banków, nawet filmów,

„Robotnik" może być spokojny.

Setki i tysiące legjonistów klepie biedę. Nie wystarczą wszystkie urzędy dla wszystkich.

„Robotnik" może być spokojny. Maluczko, a zostanie tylko sztandar, nawet chorążego braknie, Już się to robi, już nadchodzi, a przyczynia się to do tego walnie t. zw. sanacja. Sanacja — to znaczy duża część urzędników państwowych, „Rodziny wojskowe", „profesorowie", począwszy od uniwersyteckich, skończywszy na lwiej części powszechnych, pisarze gminni, wogóle ludzie przy rządowym czy samorządowym „żłobku" „Sanator" — to dawny P. P. S.-owiec, Wyzwoleniec, Endek, Chadek, Konserwatysta, to indywiduum ani złe ani dobre ani głupie ni mądre – to wytwór lat 1926 — 1931.

O sanacji mówi się i pisze i krzyczy, a zawsze z ironją z drwiną Dlaczego? Bo cała jej „działalność" zmierza właśnie do... sanacji prawdziwej.

—§—

Z RADY MIEJSKIEJ.

Na czwartek, dnia 16 lipca br. o godz. 18-tej popołudniu — zwołane zostało posiedzenie Rady Miejskiej. Na porządku dziennym znajdują się 10 różnych spraw, między innemi uchwała statutu Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności, ustalenie opłat kanałowych za rok rachunkowy 1930-31, ustalenie opłat za gaz, wodę i prąd elektryczny na II półrocze budżetowe oraz uchwalenie środków na naprawę ulic i zaciągnięcie pożyczek długoterminowych na cele inwestycyjne.

Z powyższego wnioskować należy, że obrady wzbudzą zainteresowanie wśród obywatelstwa, gdyż wszystkie te sprawy są ważne i poniekąd nader doniosłe.

Po raz pierwszy Rada Miejska obraduje nad sprawami, które uprzednio zostały dokładnie zbadane przez Komisje Rady, wybrane na ostatniem posiedzeniu Rady Miejskiej.

Na mocy opinji Komisji dla przedsiębiorstw miejskich pozostawiono opłatę za wodę, gaz i prąd elektryczny na II ćwierćrocze budżetowe w dotychczasowej wysokości. Komisja zbadała również sprawę, poruszoną częstokroć przez sfery rzemieślnicze, mianowicie opłatę prądu elektrycznego dla popędu motorów i porozumie się z Magistratem co do opustów, których Magistrat powinien udzielać zgodnie z uchwałą Rady w ramach zakreślonych budżetem.

Kwestja opłaty kanałowej za rok 1931 nastręczała dużo trudności. Ciężary, które ponosić muszą właściciele domów, nie mogły być wymierzone w tej wysokości, w jakiej żądał wymiaru Magistrat. Ciężka sytuacja gospodarcza bowiem nie pozwala na to aby właścicieli domów obarczać wszystkiemi opłatami. Wskutek tego też część kosztów amortyzacyjnych musi być pokryta z zysków przedsiębiorstw miejskich. Frakcja polska nie przychyliła się do uchwały Komisji Gospodarczej i zaproponuje na posiedzeniu Rady niższe opłaty, niż pierwotnie przewidywano.

Po raz pierwszy również zostanie wygłoszony referat o wykonaniu budżetu zwyczajnego i nadzwyczajnego za I ćwierćrocze budżetowe. Frakcja polska z uwagi na ciężkie położenie miasta zażądała od Magistratu, aby Radę Miejską bieżąco informowano o stanie finansów naszego miasta, aby mogła na czas zaradzić, gdyby budżet nie wykazał równowagi.

Dużo kłopotów sprawia radnym miasta również kwestja bezrobocia. Dlatego też każda z komisji wysuwa wnioski, aby chociaż w skromnych rozmiarach dać bezrobotnym zatrudnienie. Specjalną uwagę kładzie się na naprawę ulic i już na następnem posiedzeniu Rady zostaną przedłożone propozycje dla brukowania i szosowania różnych ulic miasta, które obecnie znajdują się w opłakanym stanie. Komisja Oświatowo-Społeczna powzięła kilka uchwał, które z jednej strony mają się przyczynić do zatrudnienia bezrobotnych a z drugiej strony upiększyć niektóre zakątki naszego grodu. Między innem uchwaliła, urządzić przy ulicy Dworcowej obok Gazowni zieleniec dla dzieci, zaś na plantach ślizgawkę na terenie, który służył dawniej dla saneczkowania. Owa komisja ma zamiar wysunąć ponadto projekt pobudowania już w roku bieżącym schroniska w parku, w którem urządzonoby restaurację z wyszynkiem trunków bezalkoholowych. Ponieważ schronisko ma być wybudowane tuż obok miejsca, na którem przewiduje się urządzenie ślizgawki, nasuwa się myśl, aby na stałe utrzymywać staw w tem miejscu, nawet porą letnią. Dla dzieci przewiduje się wybudowanie basenu na placu zabawowym w plantach a odpływająca woda zostałaby skierowana do stawku, o którym powyżej mowa. Sprawa narazie jeszcze nie jest aktualna, gdyż nasamprzód należy odczekać wyniku gospodarki miejskiej za pierwsze 4 miesiące budżetowe i potem dopiero zadysponuje się ewentualnemi oszczędnościami na powyższe cele.

Kwestja wykończenia szkoły powszechnej przy ulicy Parkowej wymaga ostatecznego załatwienia. Chociaż ówczesna Rada wyraziła zgodę na budowanie szkoły tylko pod warunkiem, że uprzednio będą środki na budowę zapewnione przez pożyczki długoterminowe, niestety dotychczas mało co osiągnęliśmy na tę budowę.

Wskutek tego też Magistrat wydatkuje na pracę niecierpiące zwłokę, które w obecnym roku się wykonuje, jak instalacje, roboty cieślarskie i t. d., z oszczędności i nadwyżek budżetu miasta, nie pytając o to, czy Rada Miejska się na to zgadza. Nie ulega wątpliwości, że wykończenie budowy szkoły jest koniecznością. Powstaje tylko jedno pytanie, czy Magistrat istotnie uczynił wszystko, aby osiągnąć pożyczki, od których była uzależniona budowa szkoły oraz, czy działał zgodnie z intencją uchwały Rady, gdy rozpoczął budowę, i to, czy będzie miał pokrycie na rozpoczęty pałac szkolny, którego całkowite urządzenie będzie kosztować miasto około 2.750.000 złotych. Sprawą tą zajmie się jeszcze Rada na jednem z najbliższych posiedzeń.

W końcu przedłożył Magistrat krótkie sprawozdanie o wykonaniu oczyszczalni w Lasowicach, gdyż jak wiadomo, sprawa kanalizacji i oczyszczalni stale jeszcze nie zeszła z porządku dziennego Rady Miejskiej. Jak wiadomo, polecono Magistratowi wykończenie rozliczenia budowlanego najpóźniej do dnia 15. października rb. Badaniem rozliczenia i całego zagadnienia kanalizacji zajmie się Komisja, której będą służyli z doradą fachowcy dla spraw kanalizacyjnych.

—0—

Uchodźcy!

W ostatnim numerze Nowin ukazała się odezwa do uchodźców śląskich niejakiego p. J. Janusa. Jest to związek takzwanych Poszkodowanych Uchodźców Śląskich, który założony został przez pp. Hugonia Maconia i Marjana Maczyńskiego zamieszkałych w Katowicach, których zjazd związku uchodźców wykluczył z związku, za czyny kolidujące z ustawą karną. Dość znany jest na bruku katowickim, p. Marjan Maczyński, sekretarz nowo powstałego związku poszkodowanych uchodźców śląskich. Dnia 15 czerwca br. M. skazany został przez Sąd Grodzki w Katowicach na 3 miesiące więzienia za oszustwo wekslowe prócz tego znajduje się jeszcze kilka innych spraw karnych przeciw temu „obrońcy uchodźców". P. Macoń zaś nie odpowiada za swoje czyny przed władzami sądowemi, ponieważ go broni § 51 p. K. czego jest dowodem, że pewien adwokat w Katowicach skargi prywatno-karnej przeciwko jemu z tego tylko powodu nieobjął. Takie to osoby reprezentują nowy związek poszkodowanych uchodźców śląskich i wmówić nam chcą jakoby władze państwowe wogóle nie konferowały ze starym związkiem uchodźców śląskich.

Uchodźcy! Na terenie Województwa śląskiego już zgórą 10 lat istnieje związek uchodźców śląskich. Obecni członk. zarządu głównego wybrani zostali na nadzwyczajnym Walnym Zjeździe delegatów związku dnia 4 bm, i zapisani w rejestrze Stowarzyszeń przy Sądzie Grodzkim w Katowicach. Nie ma tu żadnej wątpliwości, że jedynie nasz związek jest legalnym oparty na prawnych fundamentach. Wspólna nasza sprawa i walka o nasze prawa winny nas zjednoczyć w jedną silną organizację. Tą silną organizacją jest związek uchodźców śląskich z znanymi działaczmi na czele, którzy walczą nietylko o ustawę odszkodowawczą dla Was ale także o samodzielność członków. Związek Uchodźców Śląskich postanowił bronić uchodźców przed redukcjami z warsztatów pracy i wniósł podanie do Komisarza Demobilizacyjnego, by zezwolił delegatom Związku Uchodźców Śląskich brać udział w konferencjach redukcyjnych. Komisarz demobilizacyjny zrozumiał troskę o członków Związku Uchodźców Śląskich i dlatego dopuścił delegatów pp.Korzeniowskiego i Koszyka na konferencje, którzy domagać się będą zaprzestania redukowań uchodźców.

O takich i innych jeszcze wspaniałych sukcesach głównego Zarządu Związku Uchodźców Śląskich powinniśmy uchodźcy pamiętać i zapisywać się jaknajliczniej na członków, uchwałą sądową zarejestrowanego, starego związku uchodźców śląskich.

Fr. Pietrucha, Fr. Kowolik, Faflok.

(g) **Epilog głośnej sprawy** kupca p. Michalza o namawianie do zbrodni znalazł swój koniec. Jak to Nowiny przewidywały, postępowanie karne przeciw kupcowi p. Michalzowi zostało umorzone z powodu braku dostatecznych dowodów winy.

(g) **Pierwsza konfiskata Nowin.** Wydanie nr. 47 Nowin z soboty dnia 12 lipca br. zostało skonfiskowane za artykuł p. t. „Kto to jest ten komitet." Kto odnośną konfiskatę zarządził tego nam nie wiadomo, bowiem do tej pory nie mamy żadnej uchwały sądowej. Pozatem nawiasem dodajemy, że nieciężko nam będzie dowód prawdy przeprowadzić zwłaszcza co do treści ostatniego ustępu wspomnianego artykułu.

Oświadczenie.

Tą drogą wyjaśniam, wszystkim będącym zdania, że śmierci śp. mojej żonie zawiniła położna p. Skorupowa, iż p. Skorupowa nie ponosi żadnej winy, co potwierdzić może lekarz Szpitala Powiatowego p. Dr. med. Szolin który był na miejscu. Przeciwnie p. Skorupowa jest mi znana jako jedna z najtroskliwszych położnych tut. miejscowości, która bez względu na porę dnia, daleką drogę i zamożność chorej spieszy na każde zawołanie, co potwierdzić mogą zemną większość moich kolegów tut. Komisarjatu Pol. i mego zdania wszystkie Panie, którym p. Skorupowa udzieliła pomocy.

Za troskliwą pomoc mojej śp. żonie Katarzynie przy porodzie składam p. Skorupowej najserdeczniejsze podziękowanie, Staropolskie Bóg zapłać.

Zaś pani Z...j przebaczam oszczerstwa, które puściła o naszem współżyciu małżeńskiem i zarazem zawiadamiam ją, iż o ile jej ta upominka nie wystarczy, będę zmuszony bronić czci śp. mojej żony i mojego honoru w Sądzie.

Gryc Szczepan.

(g) **Walne Zgromadzenie Straży Pożarnej.** Zarząd Związku Straży Pożarnej powiatu tarnogórskiego na swem posiedzeniu w dniu 21 czerwca br. uchwalił zwołać walne zgromadzenie w bieżącym roku do gminy Radzionków. Stosownie do powziętej uchwały Zarządu odbędzie się w niedzielę dnia 2 sierpnia br. o godz. 12,30 posiedzenie delegatów w sali restauracyjnej p. Tyczki w Radzionkowie. Uprasza się o wysłanie delegatów Ochotniczej Straży Pożarnej wszystkich gmin na Walne Zgromadzenie i zaopatrzenie każdego delegata w legitymację. Delegaci nieposiadający odpowiedniej legitymacji nie zostaną dopuszczeni do prawa głosowania. Jeden delegat nie może posiadać więcej niż 4 głosy. Wysyłanie delegatów na Walne Zgromadzenie z prawem głosu przysługuje:

a) Strażom Pożarnym 1 delegat na każde pełne lub rozpoczęte 50 członków czynnych,

b) gminom na każde pełne lub rozpoczęte 5000 mieszkańców.

(g) **W sprawie bonów dla biednych.** Zauważono w kilku wypadkach, iż żebracy zbierający jałmużnę a otrzymawszy bon, którego zamienić mogą na towar spożywczy, takowy niszczą i rozrzucają na korytarzach, schodach itd. Jest wskazanem, aby ofiarodawca każdego żebraka zapytał w przyszłości czy zamierza sobie bon zamienić na towar, w przeciwnym razie zaleca się bonów nie wydawać, temsamem pod żadnym warunkiem nie należy wręczać żebrakom gotówki. Powszechnie wiadomo, że z małymi wyjątkami tylko, żebracy obracają otrzymane pieniądze na wódkę, nigdy na artykuły spożywcze. Więc niechaj wszyscy zaopatrzą się w bony od Towarzystwa Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo i w przyszłości w myśl powyższych wskazówek postępują. Bony są również do otrzymania w Redakcji Nowin.

Sekretarjat Towarzystwa Mandol- i Wycieczk. "Jaskółka„ w Tarn. Górach podaje uprzejmie Szanownej P. T. Publiczności do łaskawej wiadomości, że z dniem 15 lipca br. rozpoczyna naukę podstawowej gry na następujących instrumentach jak: mandolinie, mandoli, gitarze i skrzypcach dla młodzieży obojga płci od lat 10-ć wzwyż. Nauka gry udzielać się będzie dwa razy w tygodniu bezpłatnie w lokalu związkowym przy ul. Przemysłowej restauracja p. Gardałowej (dawniej p. Klima).

Przyjmowanie kandydatów odbywa się w każdy poniedziałek i środę od godz. 19 do 20 wieczorem przez Sekretarjat Towarzystwa w myśl Statutu Związku Towarzystw Mandol. i Wycieczk. „Jaskółka" Województwa Śląskiego.

(g) **Posiedzenie Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół".** W dniu dzisiejszym o godz. 8 odbędzie się posiedzenie Zarządu Tow. Gimn. „Sokół" w małej sali Hotelu pod Lipami. Ponieważ na porządku dziennym jest sporo a pozatem bardzo ważnych spraw, uprasza się wszystkich członków o wzięcie udziału w odnośnem posiedzeniu.

(g) **Związek małżeński** zawarł w poniedziałek dnia 13 bm znany i poważany w naszem mieście mistrz krawiecki p. Piernikarczyk z ul. Powstańców z wdową Anną Malcową. Młody pan liczy 70 lat, zaś jego lepsza połowa dopiero 50. Młodej parze w ich nowym związku małżeńskim „Szczęść Boże."

(b) **Wyjazd naszej milusińskiej dziatwy na kolonje letnie do Rabki.** We wtorek dnia 4 sierpnia br. z ramienia Czerwonego Krzyża, Z. O. K. Z. oraz Spółki Brackiej wyjeżdżają dziewczęta do Rabki. W tymże dniu wyjazd nastąpi pociągiem 7,48 z dworca kolejowego w Tarn. Górach. Do tego pociągu wsiadają dzieci z Radzionkowa, Piekar, Brzezin i innych miejscowości. Zbiórka zaś wszystkich dzieci jadących do Rabki przy ul. Andrzeja 9 w Katowicach. Jakie dziewczęta wyjadą, zostaną rodzice zawiadomieni specjalnym pismem.

(g) **Urodziny.** W czwartek dnia 16 bm obchodzą prezes Sokołów p. Paweł Kralewski, oraz wiceprezes p. Aleksander Król, pierwszy 40-lecie, drugi 38-lecie swych urodzin. Jest to rzadki przypadek iż prezes jak również i wiceprezes jednego i tego samego związku obchodzić mogą w jednym dniu ich urodziny. Musimy zaznaczyć, że wspomniani biorą bardzo żywy udział i przyczynili się wiele do rozwoju naszego miejscowego gniazda gimnastycznego „Sokół". Towarzystwo „Sokół" ma ten zaszczyt po-

siadać prezesów, którzy już od młodych lat pracowali gorliwie na niwie narodowej. To też słusznie wszyscy druhowie za pośrednictwem naszej redakcji, oraz przyjaciele wołają solenizantom w dniu obchodzenia urodzin, do czego się również i Redakcja Nowin przyłącza „Ad multos annos".

(g) **Urlop.** P. Adwokat i notarjusz Bittner rozpoczął swój urlop wypoczynkowy, który się kończy 30 bm. Zastępuje go p. assesor sądowy Glensk z Katowic.

(g) **Złote gody małżeńskie.** W czwartek dnia 16 bm. obchodzi inwalida p. Walenty Jureczek z swą małżonką złote gody małżeńskie. Życzymy tem jubilatom, oby doczekali się jeszcze diamantowego wesela. „Szczęść Boże".

Zamknięcie szosy. Z powodu remontu nawierzchni szosy Tarn. Góry — Sucha Góra — Granica, ruch kołowy skierowany zostanie na drogę objazdową Bobrowniki — Radzionków — Blechówka. Odcinek szosy na przestrzeni Bobrowniki — Sucha Gora zostanie przez czas robót zamknięty dla ruchu kołowego t. j. do 15 sierpnia br.

Porządek nabożeństw kościelnych.

Od 16 lipca do 19 lipca 1931 r.

Czwartek o godz. 6,15 za d. śp. Antonji Piernikarczyk z kond. (niem.) o godz. 7 na cześć Matki Boskiej Skaplerznej.

Piątek o godz. 6,15 do Najśw. Serca o zdrowie, o godzinie 7 za zmarłych z Matek Chrześcijańskich (niem).

Sobota o godz. 6,15 za wszystkich uczestników procesji do Piekar, o godz. 7 rocznica za d. śp. Joanny Wengerek z kond. (niem).

Niedziela o godz. 6,45 Kapitulna, o godz. 8,30 za żyjących z Różańca, o godz. 10 za zmarłych z Różańca (niem.) o godz. 11,30 Parafjalna.

Budowlana Kasa Oszczędności i Pożyczek.

„też w Tarnowskich Górach"??

(g) Znana jest wszystkim przykra afera spółdzielni budowlanej Kasy Oszczędności i Pożyczek w Mysłowicach. Przed dwoma laty założył w Mysłowicach znany aferzysta Franciszek Święty spółdzielnię pod powyżej wspomnianą nazwą. Ta spółdzielnia opierała się na zasadach bankowych, ale polegała na t. zw. „systemie łańcuszkowym". Miała ona udzielać pożyczek hipotecznych na 21 lat tym członkom, którzy zgóry gotówką wpłacili do tej kasy na 21 lat procenta, należytości manipulacyjne, oraz wkładkę. Statut opiewał, że członkowie ci mają otrzymać żądaną pożyczkę według kolejności zgłoszeń.

Głód kredytu był wielki. To też w okresie 7 miesięcy zgłosiło się około półtora tysiąca członków, którzy wpłacili w tym okresie przeszło miljon złotych gotówką. Sprawa otrzymania pożyczek od samego początku przedstawiała się jednak fatalnie, bowiem do końca kwietnia bieżącego roku otrzymało je zaledwie około 10 proc. członków, na łączną sumę około 90.000 zł. Kasa ta nie była w stanie w terminie wszystkim członkom kredytu udzielić, natomiast pierwszy prezes tej spółdzielni p. Święty wybudował sobie wspaniałą willę, kupił aż 2 samochody, pobrał dla siebie poważną kwotę w gotówce, za co go nareszcie osadzono w więzieniu. Pomagał mu w tym dzielnie drugi aferzysta Henryk Otto Powelski. Poprostu był to rozbój i jawna kradzież grosza, złożonego przez biedaków. Sędzia śledczy w Katowicach zdemaskował oszusta i to na podstawie zeznań kilkuset poszkodowanych członków, którzy wiedząc, że są oszukiwani przez tą Kasę udali się do Sądu o pomoc. Rewizja „wspaniałego banku" okazała, że w Kasie nie było ani grosza gotówki, bo Powelski i jego zarząd rozkradli wszystko jak kruki.

Jak zauważyliśmy, w Tarnowskich Górach przy Rynku Kartoflanym, również osiedla się Budowlana Kasa Oszczędności i Pożyczek. Kto jest tym organizatorem, zarządem a zwłaszcza dyrektorem tej kasy, nam dotąd jeszcze niewiadomo. Widzieliśmy tylko, wspaniały szyld, który wskazać ma naiwnym osobom na istnienie tego Banku. Niechcemy już twierdzić w rodzaju „Budowlanej Kasy Oszczędności Pożyczek w Mysłowicach". Jeżeli z naszej strony nie należałoby wszystkich przed tym nowym grzybem bankowym ostrzegać, to obowiązkiem naszem jest, zwrócić uwagę wszystkim tym, którzy mają jakiekolwiek czynności bankowe do załatwienia, na Bank Ludowy w Tarnowskich Górach, który cieszy się jaknajlepszym zaufaniem.

—o—

Z pow. Tarn. Gór.

(g) **Radzionków.** (Samobójstwo). W ubiegły czwartek około godzinie 2-giej opuścił p. Dr. Witmann swoje mieszkanie i jak służący oświadczył miał zamiar odwiedzić chorego w Orzechu. Kiedy późnym wieczorem wspomniany do domu nie powrócił, zaczęła się służąca zaniepokoić i doniosła o tem Policji. Następnego dnia w godzinach popołudniowych zauważył leśniczy w remizie pomiędzy Bobrownikami. oraz Radzionkowem jeden rower bez właściciela. Było mu to bardzo podejrzane, temwięcej iż zauważył ślady prowadzące do żyta gdzie znalazł trupa mężczyzny. Zawiadomił o tem natychmiast Policję, która na miejscu wypadku stwierdziła, że właśnie jest to śp. Dr. Witmann z Radzionkowa. Przy samobójcy znaleziono kilka małych buteleczek próżnych, które zawierały poprzednio truciznę. Wszystkie okoliczności wskazują na to, że śp. Dr. Witmann popełnił samobójstwo; z jakich przyczyn dotychczas nie ustalono.

(y) **Miasteczko.** Na skutek zaproszenia Klubu Sportowego w Woźnikach urządził miejscowy Klub Sportowy „Odra" w ubiegłą niedzielę wycieczkę do Woźnik, gdzie odbyło się otwarcie boiska i wogóle pierwsze zawody w piłkę nożną w tej miejscowości. Witając przybyłych jedna z tamtejszych pań wręczyła z polecenia Zarządu tamtejszego klubu sportowego każdemu graczowi wiązankę kwiatów poczem nastąpiło wspólne zdjęcie. Po zawodach odbyła się zabawa taneczna na sali p. Gnacego. Frekwencja w wycieczce była liczna i wycieczka ta pozostaje uczestnikom długo w pamięci.

(y) **Bobrowniki.** (Walka naszych gmin z klęską bezrobocia.) Celem ulżenia choć częściowo niedoli naszych bezrobotnych niektóre gminy naszego powiatu przeprowadzają różne prace inwestycyjne. Takprowadzi gmina Bobrowniki naprawę drogi w Kolonji Lazarówce, gdzie równo cześnie rozszerza się tę drogę dla ułatwienia ruchu kołowego oraz reguluje się odpływ wód deszczowych. Zatrudnia sięprzy tem bezrobotnych na zmianę po 5 dni. Także gmina Lasowice naprawia drogi i wzmacnia kanały (mostki) odpowiednio do obecnych ciężkich środków komunikacyjnych. Gmina Repty Stare zaś zaprowadza wodociąg a gmina Repty Nowe elektryfikację. Niestety wobec braku gotówki gminy nasze nie mogą wykonać wszystkiego, coby było jeszcze potrzebnym.

(y) **Sucha Góra.** W naszej miejscowości istniał przed laty klub sportowy „Strzał" z dwoma silnemi drużynami palantowymi; klub ten wywalczył sobie kilka nagród okręgowych oraz dwukrotnie srebrny puhar wędrowny. Niestety wskutek bezrobocia i wskutek trudności materjalnej członków klub ten już, od 2 lat nie okazuje życia, aczkolwiek nie został jeszcze rozwiązany. Możeby się znalazł ktoś z naszych obywateli, któryby klub ten powołał znów do życia zwłaszcza, że zainteresowanie się sportem u nas jest wielkie, czego była najlepszym dowodem liczna frekwencja publiczności w grze przyjacielskiej odbytej w ubiegłą niedzielę na boisku wspomnianego klubu w Lazarówce z ramienia miejscowego P. W. i W. F. drużyny skombinowanej Sucha Góra przeciwko takiej samej druż. Piekary Rudne. Nasi starsi sportowcy niestety z ubolewaniem musieli stwierdzić, że ich zastępcy pod względem techniki gry pozostają — choć nie z własnej winy — bardzo w tyle. Dałoby się to niewątpliwie usunąć, gdyby ktoś zajął się reorganizacją spoczywającego klubu, któryby urządzał regularne ćwiczenia.

Repty Nowe. Z okazji 10-lecia istnienia grupy Związku Powstańców Śląskich Repty Nowe oraz rocznicy ośmio-lecia poświęcenia sztandaru powstańczego Zarząd grupy miejscowej urządził dnia 5 lipca rb. w lesie Repty Nowe wielki festyn powstańczy. Prawie wszystkie grupy powiatu tarnogórskiego wysłały swych delegatów. Również brał udział w festynie zarząd powiatowy w komplecie. Wicewojewoda p. Dr. Saloni oraz delegat Głównego Zarządu p. Mastalarz zaszczycili swą obecnością ten wspaniały festyn. Były dowódca baonu p. Janus Jan złożył raport powstańczy Panu Wicewojewodzie. Następnie członek Głównego Zarządu p. Mastalarz udekorował 160 zasłużonych powstańców powiatu tarnogórskiego. W godzinach popołudniowych odbyły się na boisku gry w piłkę nożną o dyplomy. Taksamo oddział cyklistów urządził wyścigi o dyplom związku powstańców grupy Repty Nowe. Po festynie odbyła się zabawa taneczna. Bawiono się do późnej nocy. Cały przebieg festynu był nadzwyczaj pomyślny.

SZARLEJ — W. PIEKARY

(g) **Przed ukończeniem budowy dworca.** Dworzec w Szarleju-Piekary jest już prawie na ukończeniu i 16. bm. zostanie poświęcony. Dworzec wybudowany jest w nowoczesnym stylu, to też upiększa on znacznie miejscowość.

(g) **Sprawa karna c/a Tomysowa** o uprawianie proceduru fryzjerskiego w czasie zakazanym odbyła się w poniedziałek dnia 13. VII. 1931. Akt oskarżenia zarzucał oskarżonej, iż dnia 29 III. 1931r. i dnia 4 IV. 31. przed południem w zakładzie fryzjerskim oskarżonej w Szarleju golono i ondulowano.

Świadkom prócz p. Depcika zdawało się tylko, że osoby wychodzące z zakładu zostały ondulowane względnie golone, zaś świadek Depcik twierdził, że widział dnia 29 IV. 1931r. osobę która weszła do zakładu niegolona a ogolona wyszła. Po wniosku oskarżyciela i przemówieniu obrońcy oskarżonej adwokata p. Wojtyny z Tarn. Gór sąd ogłosił wyrok uwalniający.

(h) **Sprostowanie.** W ostatniej naszej notatce dot. uroczystości pośw. sztandaru Bractwa Kurkowego w Szarleju zaszło kilka nieścisłości. Mianowicie koncertowała na strzelnicy nie orkiestra p. Rysa z W. Piekar ale znana na gruncie szarlejskim orkiestra miejsc. S. M. P. Dalej pominięta została wzmianka, że w kościele podczas Mszy św. wykonało Tow. Śpiewu „Wanda" kilka pieśni chórowych pod batutą organisty p. Helda.

(h) **Pielgrzymka do Częstochowy.** W ubiegłą sobotę rano wyruszyła do Częstochowy pielgrzymka parafjan Szarlejskich. Pielgrzymkę prowadził osobiście ks. prob. Ledwoń. Uczestników było przeszło 300. Powrót nastąpił w niedzielę wieczorem z dworca Szarlej-Piekary, gdzie powracających powitał w serdecznych słowach ks. wikary Palutkie.

(h) **Budowa nowego kościoła.** Po długiej przerwie rozpoczęte zostały w tych dniach roboty nad dalszą budową nowego kościoła szarlejskiego. Obecnie przeprowadza się zwózkę cegły, drzewa i innego materjału budowl. Przy budowie znajdzie zatrudnienie około 100 bezrobotnych.

(h) **Wycieczka S. M. P. Szarlej** odbędzie się w niedzielę dnia 19 bm. do kolonji Wiktora koło Rojcy. Zbiórka o godz. 1 w południe koło lokalu p. Grabowskiego. W wycieczce bierze udział również orkiestra S. M. P. Goście i sympatycy mile widziani.

(h) **Urlop nacz. gminy.** 21 bm. rozpoczyna naczelnik gminy p. Pudlik swój tegoroczny urlop wypoczynkowy. Zastępstwo obejmuje ławnik p. Mazur Jan. Nacz. gminy p. Pudlik wraca w dniu 15. sierpnia br.

(h) **Koncert orkiestry wojskowej na rzecz bezrobotnych.** W bieżącą niedzielę t. j. dnia 19 bm. odbędzie się w Parku Niepodległości koncert orkiestry wojskowej 11 pp. z Tarn. Gór. Czysty zysk przeznaczony zostanie dla miejsc. bezrobotnych. Dowódca pułku p. pułkownik Samborski rozumiejąc ciężkie położenie naszych bezrobotnych poparł akcję piekarskiego Komitetu przez bezpłatne wysłanie orkiestry do Piekar, za co na tym miejscu najserdeczniejsze składa się podziękowanie.

(h) **Nowe ławki w Parku Niepodległości.** Dzięki hojnej ofiarności Ks. Prałata Puchera, kowala p. Świdra Bartłomieja i kupca Zudkiewicza postawione zostaną w niedługim czasie w Parku Niepodległości nowe ławki w liczbie 25. Będzie to niewątpliwie wygodne dla licznych pątników przybywających do Piekar a także dla miejscowych obywateli, pragnących po pracy wypocząć na świeżym powietrzu. Łaskawym ofiarodawcom na tej drodze składa się serdeczne „Bóg zapłać".

Rozkład jazdy.

dla pociągów pasażerskich przyjeżdżających i odjeżdżających do i ze stacji Tarn. Góry.

Ważny od 15 VII. 1931 r.

Nr. pociągu	Czas przyjazd.	Z STACJI	Czas odjazdu	Do stacji
Do Katowic przez Siemianowice i z powrotem:				
3611	3.40	Lubliniec	3,45	Katowic
3615	—	Tarn. Góry	11,30	"
R- 3619	—	Tarn. Góry	15,20	"
3630	16.44	Katowice	16,50	Lubliniec
3634	19.23	Katowice	—	
3636	20.47	Katowice	—	
3623	—	Tarn. Góry	21,04	Katowic
3638	22.14	Katowice	22,25	Lubliniec
Do Katowic przez Król. Hutę i z powrotem:				
412	0,16	Katowic	0,24	Łódź Kal.
411	5,48	Łódź Kal.	5,56	Katowic
3524	6,41	Katowic	6,47	Lubliniec
3523	7,42	Lubliniec	7,48	Katowic
3526	11,06	Katowic	11,12	Lubliniec
3528	12,35	Katowic	12,41	Lubliniec
3525	14,15	Lubliniec	14.21	Katowic
3545	15,44	Lubliniec	—	
3527	17,14	Lubliniec	17,20	Katowic

R- Kursują tylko w dniach roboczych:
(Ciąg dalszy rozkładu jazdy w następnym numerze).

Kolektura Polskiej Państwowej Loterji klasowej Nr. 500.

Komunalnej
Kasy Oszczędności Powiatu
w Tarnowskich Górach

uprzejmie zawiadamia Swoich P. T. Klijentów, że nadeszły już

LOSY DO III. KLASY 23. LOTERJI

Ciągnienie już 14. i 16-go lipca 1931 r.

Losy do odnowienia wzgl. nabycia:
W Centrali, gmach Starostwo pokój 20,
i w Oddziele Miejskim przy ul. Krakowskiej Nr. 12, parter.

Ceny losów: ćwiartka dla posiadacza losu klasy II. — 10 złotych.
dla nowonabywcy 30 „

Służąca
może się natychmiast zgłosić.
Tarn. Góry,
Krakowska 16,
mieszk. No. 4.

Sekretarka
potrzebna
od 1 sierpnia. Zgłoszenia wraz z życiorysem i podaniem warunków należy złożyć osobiście w sekretarjacie **Kursów Kierowców Samochodowych** w Tarnowskich Górach, ul. Nakielska 1, od godz. 10 do 12-tej. Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Lazarus Moeller
Tow. z ogr. odp.

TARNOWSKIE GÓRY-FILJA SZARLEJ
tartak parowy i heblarnia

STAŁY SKŁAD

Rok Założ. 1850.

belek, krokwi, bocznych desek nielamowanych, szalówek, desek do wykładania, materjałów budowlanych, okrąglaków i półokrąglaków, materjałów stolarskich w wszelkich rozmiarach, listw przyściennych oraz drzewa liściastego każdego rodzaju

Rok Założ. 1850.

Telefon Tarn.-Góry 25 i 36 — Telefon Szarlej 122.

[redacted]

Mój dom jest moją twierdzą!
Mówi przysłowie angielskie:
gdzie jesteś lepiej zabezpieczony na starość, jak nie we własnym domu?

Do osiągnięcia tego celu dopomożemy Ci przez udzielenie długoterminowej
pożyczki amortyzacyjnej
po 4%.

Żądajcie naszych bezpłat. prospektów.

ŚLĄSKI ZWIĄZEK KREDYTOWY
TARNOWSKIE-GÓRY, RYNEK 10.

NA RATY!

Stale na składzie
wszelkiego rodzaju materjały do budowy Kanalizacji i Instalacji.

Narzędzia rzemieślnicze
MASZYNY DLA PRZEMYSŁU i ROLNICTWA.
SPRZĘTY KUCHENNE,
DŹWIGARY, ŻELAZA i BLACHY.

Wielki wybór. — Ceny przystępne.

Tarnogórski Handel Żelaza
dawniej **A. BAUM**
Tarnowskie Góry, Zamkowa 4, Telefon 16 i 18.

ROWERY

Maszyny do szycia
gramafony i płyty,
Instrum. muzyczne,
artykuły sportowe,
wózki dziecięce.

Wiktor Deutsch Tarn. Góry. Piastowska 4.

Najlepsze i najtańsze
MEBLE
dostarcza jedynie
Fa. Bracia MAJOWSCY
TARNOWSKIE GÓRY, RYNEK NR. 1.

Hotel pod Lipami
Telef. 1124. — Tarnowskie Góry — Rynek 13.
Właściciel: JULJUSZ KAPUŚCIOK

Dobrze pielęgnowane piwa tyskie.
OBIADY I KOLACJE
Bufet zaopatrzony w zimne i gorące zakąski.

PRZYSTANEK AUTOBUSÓW.
w kier. Katowic, Woźnik i Bytomia.

Ogłoszenia przynoszą w Nowinach wielką korzyść!

„SZUMKA“ Prawdziwa
wytwarzana jedynie w naszej fabryce to lubiany napój bezalkoholowy. Fa. A. KRUBASIK Radzionków
Hurt piwa i fabr. wód mineral.

KINO „NOWOŚCI“
TARNOWSKIE GÓRY.

Od wtorku, dnia 14-go do czwartku dnia 16. lipca 1931 r.

„KRWAWY KLEJNOT“.

W roli głównej:
JOHN STUARD — ESTELLE BRODY.

Streszczenie.
W loży teatrzyku pod „Złotą Papugą“ skradziono pewnej damie rubin, o niezwykłej wartości która za odnalezienie wyznaczyła bardzo wysoką nagrodę. — Słynny wywiadowca Bellinger, przypuszczając, że sprawcą kradzieży jest ktoś z personelu teatru, obiecuje żonie dyrektora połowę wyznaczonej nagrody i w ten sposób pozyskuje ją jako swego intymnego wspólnika. — Złodziej ostrzeżony przez swoich wspólników zabija wywiadowcę, a o zabójstwo zostaje posądzony właściciel teatru. — Wieczorem podczas przedstawienia, żona właściciela teatru odkrywa sprawcę kradzieży i przywołuje policję. — Złodziej osaczony ze wszystkich stron ucieka na scenę, gdzie zostaje złapany. Publiczność sądząc, że to jeden z numerów programu, hucznie oklaskuje aktorów.

Pozatem dobry nadprogram

Początek seansów w dnie powszednie o godzinie 6,15 i 8,15 wieczorem.

Ceny na okres letni zredukowane.

Restauracja Dworcowa
w Tarnowskich Górach

poleca P. T. Gościom swoją znakomitą
kuchnię warszawską
oraz dobrze pielęgnowane napoje.

Cena obiadów abonamentowych z 3 dań (łącznie z obsługą) 1,50 zł.
Piwo dla pracowników kolejowych po 45 gr. za szklankę.

Gdzie?
zakupisz hurt. i detalicznie
towary kolonjalne
jak: mąkę, krupy, kaszę itp.
najtaniej ? ? ?

Tylko w firmie Hurt. **W. BORZUCKI,**
TARNOWSKIE GÓRY, Rynek 17 — pod Laubami.

Restauracja i Kawiarnia „Polonja“
TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10

poleca dobrze pielęgn. piwa tyskie, wina, wódki i likiery.
Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze.
ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.

Dziennie koncert orkiestry 3 p. uł.
od godz. 19,30 do 1,30.
Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp.

CENY ZNIŻONE. — *W. Szczupakowski.*

MASZYNY DO PISANIA!

Wszystkie formularze
dla Magistratu, Urzędów Gminnych, formularze na rzecz Śl. Funduszu Gospodarczego, formularze podatkowe, do Zakł. Ubezpieczeń Społecznych w Król.-Hucie
stale na składzie

DRUKARNIA POLSKA,
TARNOWSKIE GÓRY
Rynek 13 — Telefon 1034.

PIECZĄTKI!

Redaktor naczelny: Gruszka Winfryd, Tarn. Góry. Redaktor odpow. Kaczmarek Franciszek, Tarn. Góry. Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. GÓRY.